

بسمه تعالی

موضوع تحقیق:

سیستم عامل ویندوز ۹۸

استاد راهنما:

با احترام آقای لاجوردی

تهیه و تنظیم:

سجاد جوازی

گروه آموزشی فناوری اطلاعات

زمان و تاریخ ایجاد

پاییز ۱۴۰۲-۱۴۰۱

فهرست

آشنایی با سیستم کامپیوتر

سیستم عامل

ورود به محیط کار ویندوز و شروع کار

اشیاء ثابت میز کار

ایجاد یک پوشه یا یک شیء در محیط Desk Top

مفاهیم اساسی کار با اشیاء

تغییر اندازه یک پنجره

مدیریت اشیاء با فرمانهای مختلف

ایجاد یک میانبر از شیء

فرمان - Send To فرستادن به....

حذف یک شیء - Delete

نکاتی راجع به محیط سطل زباله

انتخاب همه اشیاء به طور همزمان

بررسی خصوصیات یک شیء

آشنایی با برنامه Note Pad

آرایش پنجره ها در ویندوز

تنظیم خصوصیات نمایش در ویندوز

روش کار

برگ نشان Ground Back

برگه نشان Screen Saver

برگ نشان Appearance

برگ نشان Effects

برگ نشان Setting

توقف ناگهانی برنامه در ویندوز

اجرای منوی Start

چگونگی جستجوی فایل ها یا پوشه ها

استفاده از منوی Start Up

گزینه Setting

ابزار Remove Program Add/

ابزار Managment Power

ابزار Mouse

ابزار Keyboard

Start Menu & Task Bar

برگ نشان Menu Programs Start

استفاده از گزینه Start Up

فصل چهارم

گزینه Document - فهرست اسناد

آشنایی با برنامه کاوشگر ویندوز - Windows Explorer

System Tools - ابزار سیستم

گزینه Tools System

قالب دهی دیسک - Format

چند نکته در ویندوز 98

مقدمه

دوره ی آموزشی Win 98 دومین مهارت از استاندارد ICDL می باشد . سیستم عامل Windows در سالهای اخیر یکی از پرکاربردترین سیستم های عامل در دنیا معرفی شده است که هر چند سال یکبار ورژن های جدید آن توسط شرکت Microsoft عرضه می شود .

برای مطالعه ی این دوره ی آموزشی نیاز است کاربران محترم آشنایی مقدماتی با محیط Windows 3.1 داشته باشند . جهت نصب و اجرای سیستم عامل ویندوز نیاز به سیستمی با مشخصات ذیل می باشد :

– حداقل سیستم مورد نیاز پنتیوم 233

– 16 مگابایت Ram

– حدود 600 مگا بایت فضای آزاد

آشنایی با سیستم کامپیوتر

به طور کلی کامپیوتر به دو بخش اصلی تقسیم میشود :

الف- سخت افزار

ب- نرم افزار

سخت افزار :

به کلیه قطعات قابل لمس کامپیوتر همانند : آی سی ها ، مقاومتها، خازنها، دیسکها، سیمها، لامپ و کلیدها، سخت افزار کامپیوتر می گویند که زیر نظر علم الکترونیک اداره میشود.

نرم افزار :

طرحها ، اطلاعات، فرمها ، و برنامه هایی که به یک کامپیوتر داده میشود تا توانایی انجام عملیات ویژه ای را داشته باشد نرم افزار کامپیوتر نامیده می شود که قابل لمس نبوده و زیر نظر علم ریاضی اداره میشود.

ساختار کامپیوتر :

ساختار کامپیوتر از بخشهای زیر تشکیل شده است:

1- ورودی :

اجزایی هستند که توسط آنها میتوان اطلاعاتی را وارد کامپیوتر نمود. این اجزاء عبارتند از:

صفحه کلید Keyboard

ماوس Mouse

اسکنر Scanner

2- خروجی :

اجزایی هستند که توسط آنها میتوان اطلاعات را از کامپیوتر دریافت کرد و مهمترین آنها عبارتند از :

مانیتور یا صفحه نمایش Monitor

پرینتر یا چاپگر Printer

پلاتر یا رسام Platter

3- واحد پردازش مرکزی:

مهمترین جزء کامپیوتر میباشد که پردازش اطلاعات در آن صورت میپذیرد و خود شامل واحدهای زیر میباشد :

حافظه

واحد کنترل

واحد منطق و محاسبات

سیستم عامل

سیستم عامل ، نرم افزاری است که یک سری اطلاعات اولیه را در اختیار کامپیوتر قرار میدهد تا بر اساس این اطلاعات اولیه بتوان نرم افزارهای جدیدی را به کامپیوتر معرفی کرده و با آن ارتباط برقرار نمود یا به عبارت دیگر سیستم عامل به صورت یک پل ارتباطی بین سخت افزارها و نرم افزارها و کاربر عمل میکند. سیستم عاملها به طور کلی به دو دسته خطی و گرافیکی تقسیم میشوند. در سیستم عاملهای خطی اطلاعات به صورت نوشتاری به کامپیوتر داده میشود مانند سیستم عامل DOS و در سیستم عاملهای گرافیکی میتوان بدون نوشتن ،اطلاعات را به کامپیوتر وارد کرد مانند سیستم عامل ویندوز .

ورود به محیط کار ویندوز و شروع کار

پس از ورود به Win 98 محیط کاری را خواهیم دید که دارای دو ناحیه اصلی است :

1- ناحیه میز کار یا Desktop

2- ناحیه نوار وظیفه یا Task Bar

اشیاء ثابت میز کار

همانگونه که در شکل مشاهده میکنید در میز کار (Desktop) سه شیء اصلی زیر وجود دارند :

My Computer –1

Recycle Bin –2

My Document –3

My Computer –1

پنجره ای است که شامل محتویات حافظه جانبی (Hard Disk) در قالب دیسکهای مختلف بانضمام چند برنامه

کاربردی میباشد. برنامه های کاربردی در این محیط عبارتند از :

Dial Up Networking, Printers, Scheduled, Control Panel که در مباحث بعدی به برخی از

آنها اشاره میکنیم.

Recycle Bin –2

محیطی است برای قرار گرفتن اشیاء غیر ضروری .هر شیء در مرحله اول بعد از حذف شدن وارد این محیط میشود.

اشیائی که در این محیط قرار میگیرند قابل برگشت به مکان قبلی خود هستند ولی در صورتی که در این مکان عمل

حذف بر روی آنها انجام گیرد دیگر قابل برگشت نخواهند بود.

Document My –3

مکانی است برای ذخیره سازی پوشه ها و فایل های مختلف مانند فایل های متنی ، گرافیکی، صوتی و غیره.

نوار وظیفه

نواری است که در پایین محیط میز کار قرار دارد و در قسمت چپ آن دکمه Start به چشم می خورد که با کلیک

کردن بر روی آن منوی Start باز میشود. روی این نوار آیکونهای مختلفی نیز میتوانند قرار گیرند. هنگامی که یک

برنامه در حال اجرا است و پنجره ای باز می باشد عنوان آن برنامه بر روی نوار وظیفه نشان داده میشود. زمانیکه به طور موقت از یک برنامه خارج میشویم (حالت کوچک نمایی یک پنجره که در مباحث بعدی توضیح خواهیم داد) آن برنامه یا پنجره در این نوار قرار میگیرد که با کلیک کردن بر روی آن میتوانیم آن برنامه یا پنجره را مجدداً باز نماییم.

ایجاد یک پوشه یا یک شیء در محیط Desk Top

برای ایجاد یک پوشه یا یک شیء در محیط Desk Top باید در فضای خالی این محیط روی کلید سمت راست ماوس کلیک کرده تا منویی ظاهر شود ، گزینه New را انتخاب میکنیم، زیر منوی دیگری ظاهر خواهد شد، گزینه Folder را برای ایجاد یک پوشه (شاخه) انتخاب می کنیم . با انتخاب گزینه های دیگر این منو میتوان فایل هایی با توجه به نوع آنها (متنی، صوتی، گرافیکی و ...) ایجاد کرد. (به شکل زیر توجه کنید)

مفاهیم اساسی کار با اشیاء

انتخاب یک شیء:

برای انتخاب یک شیء یک بار روی آن دکمه سمت چپ ماوس را فشار میدهیم که به این عمل اصطلاحاً کلیک کردن میگویند. (Click)

باز کردن یک شیء :

برای باز کردن یک شیء اشاره گر ماوس را بر روی آن میبریم و دو بار کلیک چپ میکنیم که به این عمل دبل کلیک (Double Click) گفته میشود.

نمایش فهرست گزینشی برای یک شیء :

برای نمایش فهرست گزینشی (Menu) یک شیء ، روی آن دکمه سمت راست ماوس را فشار میدهیم که به این

عمل کلیک سمت راست (Right Click) گفته میشود.

کشیدن و جابجا کردن یک شیء (Drag & Drop)

عبارتست از فشار دکمه سمت چپ ماوس و کشیدن آن (Drag) و سپس رها کردن دکمه و به عبارتی قرار دادن

شیء در محل دلخواه (Drop).

اجزاء یک پنجره در ویندوز

باز کردن یک شیء در ویندوز نمایش یک پنجره را به دنبال دارد . در هر پنجره به طور کلی اجزای زیر مشاهده میشوند.

1- نوار عنوان (Title Bar)

نواری رنگی در ابتدای پنجره است که عنوان شیء مورد نظر به همراه دکمه های هدایت پنجره روی آن قرار دارد. دکمه های هدایت موجود در نوار عنوان عبارتند از :

- دکمه Close : برای بستن یک پنجره باید از این دکمه استفاده کرد.

- دکمه Minimize (بسته شدن موقت یک پنجره): با کلیک بر روی این دکمه پنجره به حداقل اندازه میرسد. و از صفحه نمایش برداشته میشود. و فقط به عنوان یک نشان کوچک در نوار وظیفه به چشم میخورد. لازم به ذکر است ، پنجره ای که حداقل شده است، بسته نشده و در حافظه موقت قرار گرفته است و در صورت کلیک بر روی آن در نوار وظیفه ، دوباره باز خواهد شد .

-دکمه Maximize (حداکثر نمایش پنجره):

با فشار این دکمه پنجره به حداکثر اندازه خود میرسد و کل صفحه نمایش را میگیرد.

-دکمه Restore (برگشت به حالت قبلی):

پس از اینکه پنجره به حداکثر اندازه خود رسید، برای بازگشت به حالت قبلی از این دکمه استفاده میشود.

2- نوار منو (Menu Bar)

نواری است که دکمه هایی روی آن قرار دارد که هر کدام معرف یک منو میباشد. با کلیک بر روی هر یک ، منوی مربوطه باز میشود.

منو چیست؟

جعبه کوچکی است شامل چندین گزینه و در هر بار باز شدن فقط یک گزینه قابل انتخاب میباشد، که به آن فهرست گزینشی نیز میگویند.

3- نوار ابزار (Tool Bar)

این نوار حاوی دکمه هایی است که با کلیک کردن بر روی هر یک از آنها یک فرمان ویژه اجرا میگردد.

Views به ما امکان می دهد شیوه دلخواه برای نمایش پوشه ها و فایلها را انتخاب کنیم .

گزینه **Properties** خصوصیات فایل یا پوشه انتخاب شده را نمایش می دهد .

گزینه **Delete** برای حذف فایلها بکار می رود .

گزینه **Undo** آخرین عمل انجام شده را خنثی می کند .

گزینه **Paste** برای انتقال فایلهای ذخیره شده به مقصد مورد نظر بعد از عمل **Cut** یا **Copy** کردن در مبدا به کار می رود .

گزینه **Copy** عمل نسخه برداری از یک فایل را انجام میدهد.

گزینه **Cut** برای انتقال یک فایل به مکان دیگر به کار می رود.

گزینه **Up** برای بازگشت به یک مسیر بالاتر استفاده می شود .

گزینه های Forward و Back جهت رفتن یک مرحله به جلو و برگشتن یک مرحله به عقب استفاده می شود .

4- نوار آدرس (Address Bar)

نواری که حاوی جعبه انتخابی آدرس است. با کلیک کردن روی دکمه سمت راست این نوار میتوان به مکانهای مختلف در ویندوز دست یافت و در هر محلی که باشیم، آدرس متناظر با آن را در این جعبه مشاهده کرد. (شبیه به علامت Prompt در DOS میباشد.)

5- نوار وضعیت (Status Bar)

نواری است در انتهای پنجره که در هر لحظه وضعیت اشیاء آن و عملی که بر روی آن انجام شده را نشان میدهد. بطور مثال اگر یک شیء را انتخاب کنیم در نوار وضعیت جمله 1 Object Selected را مشاهده میکنیم.

6- نوار پیمایش عمودی (Vertical Scroll Bar)

از این نوار برای مشاهده اشیاء موجود در بالا و پایین اشیایی که مشاهده میشوند ، استفاده میشود.

7- نوار پیمایشی افقی (Horizontal Scroll Bar)

از این نوار برای مشاهده اشیاء موجود در طرفین اشیایی که مشاهده میشوند ، استفاده میشود.

تغییر اندازه یک پنجره

همانگونه که در قسمت دکمه های هدایت پنجره توضیح داده شد یکی از روشهای تغییر اندازه پنجره استفاده از دکمه های حداقل و حداکثر سازی است. روش دیگر به این ترتیب است که اشاره گر ماوس را در لبه افقی یا عمودی قرار میدهیم وقتی شکل اشاره گر تغییر کرد بطور دلخواه اندازه پنجره را تغییر میدهیم. همچنین با دبل کلیک بر روی نوار عنوان میتوان اندازه پنجره را حداکثر کرد.

جابجایی یک پنجره (Move)

برای جابجا کردن یک پنجره باید روی نوار عنوان آن کلیک کرده و سپس آن را به هر طرفی که می‌خواهیم حرکت دهیم.

دستور کار عملی شماره -1

- 1- اشیاء اصلی میز کار را باز نموده و محتویات آن را مشاهده نمایید. و سپس پنجره های باز شده را حداقل کنید.
- 2- پنجره محیط My Computer را جابجا کنید و سپس تغییر سایز دهید. (با روشهای مختلف)
- 3- پنجره محیط Recycle Bin را حداکثر نموده و اشیایی که در آن است را باز کنید ، با باز نمودن اشیاء موجود چه چیزی مشاهده میکنید.
- 4- دو شیء به دلخواه از محیط My Document انتخاب نموده و آنها را با Drop & Drag به میز کار ببرید.
- 5- فهرست گزینشی را برای تک تک اشیاء موجود روی میز کار بررسی کنید.
- 6- اشیاء موجود در میز کار را به یکباره انتخاب کنید.
- 7- تمام پنجره های باز شده را ببندید.
- 8- به طریقه صحیح از محیط ویندوز خارج شده و سیستم را خاموش کنید. (به کمک مربی آموزشی خود)

مدیریت اشیاء با فرمانهای مختلف

1- ایجاد یک شیء

روش اول : راست کلیک بر روی فضای خالی و انتخاب گزینه New از منوی باز شده.

روش دوم : انتخاب گزینه New از منوی فایل در هر پنجره

برای ایجاد یک شیء باید به نوع شیء توجه داشت. اگر بخواهیم یک پوشه جدید ایجاد کنیم باید پس از انتخاب گزینه New گزینه Folder را انتخاب کنیم. و اگر بخواهیم فایل ایجاد کنیم باید با نام آن آشنایی داشته باشیم. و پس از انتخاب گزینه New گزینه ای که فایل دلخواه ما را مشخص میکند، انتخاب نماییم. به طور مثال Text Document یک نوع فایل متنی ساده است و یا Bitmap Image یک نوع فایل گرافیکی (نقاشی) است.

2- تغییر نام یک شیء

روش اول : راست کلیک روی شیء مورد نظر و انتخاب گزینه Rename از منوی باز شده

روش دوم : انتخاب شیء مورد نظر و سپس انتخاب گزینه Rename از منوی File. در هر پنجره هنگامی که فرمان Rename اجرا میشود اشاره گر ماوس به صورت چشمک زن در میآید و میتوانیم نام دلخواه خود را تایپ کنیم.

3- نسخه برداری از شیء (Copy)

روشهای کپی کردن یک شیء در ویندوز :

- روش اول : کلیک راست روی شیء مورد نظر که در محیط مبدا قرار دارد ، انتخاب گزینه Copy و سپس

کلیک راست در فضای خالی محیط مقصد و انتخاب گزینه Paste.

- روش دوم : انتخاب شیء ، سپس انتخاب گزینه Copy از منوی Edit در نوار منوی پنجره محیط مبدا و پس از

آن انتخاب گزینه Paste از منوی Edit در نوار منوی ابزار پنجره محیط مقصد.

- روش سوم: انتخاب شیء ، سپس انتخاب دکمه Copy نوار ابزار پنجره محیط مبداء و پس از آن انتخاب دکمه Paste نوار ابزار پنجره محیط مقصد.

- روش چهارم: انتخاب شیء ، فشار کلیدهای Ctrl و C به طور همزمان در محیط مبداء و سپس فشار کلیدهای Ctrl و V بطور همزمان در محیط مقصد.

- روش پنجم: انتخاب شیء مورد نظر و پایین نگه داشتن کلید Ctrl و کلید سمت چپ ماوس و کشیدن شیء مورد نظر به مقصد در صورتی که پنجره مقصد مورد نظر باز باشد. (Drag & Drop)

نکته 1: روش اول برای اشیاء میز کار مناسب است ، روش 2 و 3 برای اشیاء پنجره های مختلف بکار میرود. و روش 4 در محیطهای نوشتاری برای نسخه برداری از متن یا جمله دلخواه مناسب است.

نکته 2: در نسخه برداری از یک شیء ، میتوان فرمان Copy را با یک روش دلخواه و فرمان Paste را با یکی از روشهای ذکر شده اجرا کرد. مثلاً میتوان فرمان کپی را با روش 2 و فرمان Paste را با روش 3 اجرا نمود.

- جدا کردن یک شیء از محلی که در آن قرار دارد (Cut):

با این روش میتوان یک شیء را از مکانی به مکان دیگر انتقال داد به صورتی که دیگر در مکان اولیه موجود نباشد. به این عمل اصطلاحاً Cut (بریدن) گفته میشود.

روشهای Cut کردن یک شیء در ویندوز :

- روش اول: کلیک راست روی شیء مورد نظر ، انتخاب گزینه Cut ، کلیک راست در فضای خالی محیط مقصد و انتخاب گزینه Paste.

- روش دوم: انتخاب شیء ، انتخاب گزینه Cut از منوی Edit در پنجره محیط مبداء و پس از آن انتخاب گزینه Paste از منوی Edit در پنجره مقصد.

- روش سوم: انتخاب شیء، انتخاب دکمه Cut از نوار ابزار پنجره محیط مبدا و پس از آن انتخاب دکمه Paste از نوار ابزار در پنجره محیط مقصد.

- روش چهارم: انتخاب شیء، فشار کلیدهای Ctrl و X بطور همزمان در محیط مبدا و پس از آن انتخاب کلیدهای Ctrl و V بطور همزمان در محیط مقصد.

- روش پنجم: انتخاب شیء مورد نظر، پایین نگه داشتن کلید Shift و کلید سمت چپ ماوس، کشیدن شیء مورد نظر به مقصد در صورتی که پنجره مقصد باز باشد. (Drop) & Drag

ایجاد یک میانبر از شیء

الف- کلیک راست روی شیء مورد نظر و انتخاب گزینه Create Shortcut.

ب- انتخاب شیء و سپس انتخاب گزینه Shortcut Create در منوی File از نوار منوی هر پنجره.

فرمان - Send To فرستادن به....

از این فرمان برای ارسال شیء به مکانهای خاصی از ویندوز مانند میز کار، My Document، دیسک و غیره

استفاده میشود. عمل ارسال شیء متناظر است با ایجاد یک کلید میانبر از آن شیء در محیط مقصد. از این عمل برای

ایجاد کلید میانبر از اشیاء ضروری و برنامه های مورد نیاز در میز کار استفاده میشود.

تذکر: میتوان در پوشه Send To تغییراتی انجام داد تا باعث تغییر گزینه های فوق شود.

حذف یک شیء Delete -

حذف اشیاء در ویندوز طی دو مرحله انجام میگیرد. هر شیء که عمل حذف (Delete) روی آن انجام میگیرد ابتدا به محیط Recycle Bin (سطل زباله) رفته و اگر در آنجا هم فرمان حذف صادر شود، برای همیشه حذف میشود. روشهای مختلف حذف یک شیء :

- 1- کلیک راست روی شیء و انتخاب گزینه Delete از منوی باز شده .
- 2-انتخاب شیء و سپس انتخاب گزینه Delete از منوی File در نوار منوی پنجره.
- 3-انتخاب شیء و سپس انتخاب دکمه Delete از نوار ابزار در پنجره جاری
- 4-انتخاب شیء سپس انتخاب Delete از صفحه کلید.
- 5-انتخاب شیء و سپس بردن و رها کردن شیء در Recycle Bin (سطل زباله).

نکاتی راجع به محیط سطل زباله

- در محیط سطل زباله میتوان اشیاء موجود را به مکانهای اولیه خود بازگرداند. برای این کار باید یکی از روشهای زیر را انجام داد :

الف- از منوی File گزینه Restore را انتخاب کنید تا شیء مورد نظر به محل اولیه خود باز گردد.

ب- در صورتی که در منوی View گزینه page as web فعال باشد در کنار پنجره ، گزینه Restore برای

انتقال شیء مورد نظر به محل اولیه خود و یا انتخاب گزینه Restore All برای انتقال تمامی اشیاء به محل مورد نظرشان می باشد.

ج- روی شیء مورد نظر کلیک راست کرده و از منوی ظاهر شده گزینه Restore را انتخاب میکنیم.

2- در محیط سطل زباله میتوان اشیاء را به یکباره برای همیشه حذف نمود که برای این کار گزینه Empty

Recycle Bin را از منوی File انتخاب میکنیم تا شیء مورد نظر به طور کلی حذف گردد.

انتخاب همه اشیاء به طور همزمان

روش اول : انتخاب گزینه Select All از منوی Edit

روش دوم : انتخاب کلید های Ctrl و A در محیط مورد نظر

روش سوم : پایین نگه داشتن کلید سمت چپ ماوس و کشیدن بر روی اشیاء مورد نظر ، در این هنگام کادری ظاهر

می شود که با آن میتوان اشیاء را انتخاب کرد. (این روش بیشتر برای اشیایی که در کنار هم قرار دارند استفاده

میشود.)

بررسی خصوصیات یک شیء

برای نمایش صفحه خصوصیات یک شیء دلخواه باید از گزینه Properties استفاده نمود.

روش کار :

روش اول : انتخاب شیء و سپس انتخاب گزینه Properties از منوی File در نوار منوی هر پنجره.

روش دوم : کلیک راست بر روی شیء مورد نظر و سپس انتخاب گزینه Properties از منوی باز شده.

روش سوم : انتخاب شیء و سپس انتخاب دکمه Properties از نوار ابزار هر پنجره.

آشنایی با برنامه Note Pad

هر گاه یک فایل از منوی Document Text ایجاد کنیم، در حقیقت یک محیط Note Pad ساخته ایم. برای دسترسی مستقیم به برنامه Note Pad میتوانیم از منوی Start گزینه Programs و سپس زیر گزینه Accessories و Notepad را انتخاب کنیم.

Note Pad یک محیط ساده نوشتاری است که در آن ذخیره متنهای مختلف و بازیابی آنها وجود دارد.

منوهای مختلف برنامه : Note Pad

1- منوی File

- گزینه New : ایجاد یک فایل متنی جدید.

- گزینه Open : بازیابی فایلهای موجود

- گزینه Save : ذخیره یک متن نوشته شده بدون مشخص نمودن نام آن متن .

- گزینه Save As : ذخیره یک متن با نام مشخص شده و منحصر به فرد .

- گزینه Page Setup : تنظیمات صفحه ، اندازه کاغذ ، و حاشیه کاغذ و موارد دیگر .

تذکر : در صورتی که سیستم به چاپگر متصل نباشد گزینه Page Setup با پیغام خطا مواجه خواهد شد.

- گزینه Print : چاپ متن مورد نظر .

- گزینه Exit : خروج از برنامه . Note Pad

2- منوی Edit

- گزینه Undo : باز گرداندن آخرین عمل انجام شده و در حقیقت لغو آن عمل .

- گزینه Cut : جدا کردن و انتقال یک قسمت از فایل .

- گزینه Copy : نسخه برداری از یک قسمت از متن .

- گزینه Paste : برای تکمیل اعمال Cut و Copy ، استفاده میشود و متن مربوطه را در محیط مقصد درج می کند .

- Select All : انتخاب تمامی متن.

- Time/ Date : درج تاریخ و ساعت جاری سیستم .

- Word Wrap : قرار دادن تمام متن در محدوده دید کاربر .

3- منوی Search

- گزینه Find : جستجوی یک کلمه ساده و یا یک عبارت در متن مورد نظر . با انتخاب این گزینه یک کادر

محاوره ای باز میشود که شامل اجزای زیر است :

- جعبه Find What : برای تایپ کلمه یا عبارت مورد نظر که نیاز به جستجوی آن داریم استفاده میشود.

- دکمه Find Next : برای اجرای دستور جستجو و نمایش نتیجه استفاده میشود.

- گزینه Direction : تعیین مسیر جستجو که وقتی حالت Up فعال باشد جستجو از محل قرار گیری چشمک زن

(مکان نما) به طرف بالا شروع میشود. و اگر در حالت Down باشد جستجو به طرف پایین انجام میگردد.

- گزینه Match Case : فعال بودن این گزینه در حین جستجو بین حروف کوچک و بزرگ در یک عبارت

تبعیض قرار میدهد.

- گزینه Find Next : متناظر با همان گزینه Find Next است که در منوی Find توضیح داده شد و یا کلید

F3 نیز همان عمل را انجام میدهد.

در شکل زیر نمونه ای از یک پنجره Note Pad به همراه کادر محاوره ای Find مشاهده میشود.

آرایش پنجره ها در ویندوز

در فضای خالی نوار وظیفه یا Task Bar کلیک راست کرده ، در منوی ظاهر شده یکی از سه گزینه ی زیر را

انتخاب می کنیم :

– Cascade Windows : مرتب کردن بصورت آبشاری .

– Horizontally Tile Windows : مرتب کردن بصورت افقی

– Tile Windows Vertically : مرتب کردن بصورت عمودی

tile windows horizontally

tile windows vertically نکته 1 : باید توجه داشت که هنگامی این گزینه ها فعال هستند که دو یا چند

پنجره همزمان بر روی میز کار ما باز باشند.

نکته 2 : گزینه های دوم و سوم در آرایش پنجره ها عملیات روی اشیاء اعم از کپی ، برش ، و موارد دیگر را آسان

میکند.

تنظیم خصوصیات نمایش در ویندوز

با روشهای ساده میتوان در حالت ، شکل اشیاء ، محیط اشیاء و میز کار تغییراتی ظاهری و نمایشی ایجاد نمود. تمام این تغییرات در یک کادر محاوره ای به نام **Display Properties** قابل انجام است. دو کادر برای راهیابی به این روش وجود دارد. که در اینجا فعلاً یکی از این روشها را توضیح میدهیم.

روش کار

در فضای میز کار ((**Desk Top** کلیک راست کرده و از منوی ظاهر شده آخرین گزینه بنام **Properties** را انتخاب کنید در مقابل شما یک کادر محاوره ای به نام **Display Properties** باز می شود که دارای چند برگ نشان (**Tab Page**) است که با انتخاب هر یک از آنها میتوان تغییراتی در محیط ویندوز از نظر رنگ، طرز نمایش و ... ایجاد کرد که در زیر به توضیح هر یک از آنها میپردازیم.

برگ نشان **Back Ground**

از این برگ نشان برای تنظیم میز کار (**Desktop**) استفاده میشود. در این حالت میتوانیم یک عکس دلخواه و یا یک تصویر را روی صفحه نمایش قرار دهیم . در صفحه مربوط به این برگ گزینه های زیر وجود دارند :

الف- یک کادر لیستی **Wall Paper** که میتوان یکی از تصاویر پیش فرض را انتخاب نمود. با کلیک کردن بر روی هر یک از تصاویر ، تصویر در صفحه نمایش پیش فرض ظاهر میشود.

ب- گزینه **Browse** : از این گزینه وقتی استفاده میشود که مایل باشید تصویری را از مکانی دیگر به عنوان پشت زمینه قرار دهید پس از انتخاب این گزینه یک کادر محاوره ای برای خواندن فایل از محل مورد نظر باز خواهد شد. فایل مورد نظر انتخاب نموده و پس از تایید در پشت زمینه قرار دهید.

ج- جعبه انتخابی **Display** : از این جعبه برای انتخاب نحوه قرار گرفتن تصویر در صفحه نمایش استفاده میشود

که دارای 3 گزینه است. با انتخاب گزینه **Stretch** تصویر مورد نظر ما به اندازه تمام صفحه نمایش کشیده شده و نمایش داده میشود. انتخاب گزینه **Center** باعث میشود که تصویر مورد نظر در مرکز صفحه نمایش قرار گرفته و اطراف آن خالی بماند که میتوان اطراف آنرا با استفاده از گزینه **Pattern** با تصاویر و شکلهای دلخواه پر نمود. انتخاب گزینه **Tile** تصویر مورد نظر را به صورت کاشی در کنار هم چیده به تعدادی که صفحه نمایش پر شود. د- گزینه **Pattern**: با استفاده از این گزینه میتوان فضای خالی اطراف تصویر انتخابی را که در حالت **Center** قرار گرفته است با طراحی دلخواه پر کنیم. که با انتخاب این گزینه کادر محاوره ای برای انتخاب طرحهای مختلف باز خواهد شد.

نکته: برای افزودن یک طرح جدید باید با انتخاب کلید **Edit Pattern** طرح مورد نظر خود را بسازیم و با نامی دلخواه با انتخاب کلید **Add** آنرا به طرحهای موجود اضافه کنیم.

نکته: در پایین برگ نشان 3 گزینه **Apply , Cancel , Ok** وجود دارد که انتخاب هر یک از آنها عملی را برای ما انجام میدهد که به شرح آن میپردازیم:

گزینه **Apply**: تغییراتی را که انجام داده ایم، اعمال میکند. بدون اینکه کادر محاوره ای **Display Properties** بسته شود.

گزینه **Cancel**: بدون اینکه تغییراتی اعمال شود، از انتخاب خود صرف نظر کرده و کادر مربوطه بسته میشود.

گزینه **Ok**: با انتخاب این گزینه تغییرات ما اعمال و کادر محاوره ای بسته میشود. برای همه برگ نشانهای موجود در این کادر این 3 گزینه به صورت مشترک با وظایفی که در بالا برای آنها توضیح داده شد وجود دارد.

برگه نشان Screen Saver

اگر یک رنگ خاص برای مدت طولانی در یک نقطه از صفحه نمایش قرار گیرد موجب وارد شدن آسیبی به صفحه نمایش میشود به همین دلیل از محافظ صفحه یا Screen Saver استفاده میشود. که این محافظ صفحه از نمایش طولانی یک شکل ثابت جلوگیری میکند. پس از طی زمان تعیین شده Saver Screen تعیین شده فعال شده و به نمایش اشکال در حال تغییر میپردازد که با حرکت ماوس یا انتخاب یک کلید به صفحه اولیه خود باز خواهیم گشت. به طور کلی وظیفه Saver Screen آنست که جهت حفاظت از صفحه نمایش پس از عدم استفاده طولانی مدت از آن ، فعال شده و از آن محافظت نماید .

Screen Saver دارای گزینه های زیر است :

- الف- جعبه انتخابی Screen Saver : در این جعبه اشکال و طرحهای مختلف محافظ صفحه قرار دارد که با انتخاب هر یک طرح ویژه ای برای محافظت از صفحه نمایش داده میشود.
- ب- کلید Setting : با استفاده از این کلید میتوانیم تنظیمات مختلف بر روی محافظ انتخابی صفحه نمایش از جمله رنگ ، سرعت، سائز و خواص دیگر را انجام دهیم.
- ج- کلید Preview : با انتخاب این کلید میتوانیم به صورت پیش نمایش محافظ صفحه انتخاب شده خود را تست کنیم .
- د- گزینه Password Protected : با فعال نمودن این گزینه میتوان رمزی برای محافظ صفحه نمایش قرار داد به طوری که پس از اجرای Screen Saver وقتی میخواهیم به سیستم برگردیم از کاربر رمز ورود به سیستم را درخواست میکند که این حالت برای زمانی مفید است که نخواهیم هر شخصی وارد سیستم شده و از اطلاعات موجود در آن استفاده کند.
- ه- کلید Change : برای وارد کردن رمز جدید و یا تغییر رمز قبلی میباشد. که با انتخاب این کلید یک کادر

محاوره ای باز میشود سپس کلمه رمز را وارد میکنیم . باید توجه داشته باشیم که کلمه رمز در دو مرحله وارد میشود و پس از آن کلید **Ok** را فشار داده و به کادر قبلی باز خواهیم گشت.

و- گزینه **Wait** : از این گزینه میتوان برای تعیین زمان دلخواه برای فعال شدن محافظ صفحه استفاده کرد. که حداقل زمان ممکن 1 دقیقه میباشد.

پس از انجام تغییرات بالا میتوانیم گزینه **Apply** را برای اعمال تغییرات و بدون بسته شدن کادر محاوره ای کلیک نماییم.

برگ نشان Appearance

این برگ نشان ویژه تغییرات ظاهری اشیاء و محیط وجود آنها در قسمتهای مختلف ویندوز است. پارامترهایی که در این قسمت قابل تنظیم هستند عبارتند از :

1- رنگ اجزای مختلف ویندوز

2- فونت نوشته ها در قسمتهای مختلف

در این برگ نشان جعبه ها و قسمتهای مختلفی وجود دارد . قسمت اول حاوی یک لیست پیش فرض به نام

Scheme است که شامل طرحهای کلی و پیش فرض ویندوز میباشد. برای مثال شما میتوانید این لیست را باز کرده

و هر کدام از آنها را انتخاب نمایید. و تغییراتی را که در قسمت بالایی این برگ نشان داده میشود مشاهده کنید.

در لیست انتخابی **Item** میتوان برای هر یک از گزینه های ویندوز ، تغییرات رنگ و اندازه قلم یا فونت را اعمال

کرد. پس از اعمال این تغییرات میتوانید آنها را به وسیله کلید **Save As** با نام دیگر ذخیره کنید . و یا میتوان طرح

موجود را به وسیله گزینه Delete از لیست موجود حذف نمود. پس از انجام تغییرات میتوانیم با انتخاب گزینه Apply تغییرات را اعمال نماییم.

برگ نشان Effects

در این برگ نشان گزینه های زیر قابل تنظیم اند :

الف- آیکونهای اجزاء اصلی میز کار :

- با استفاده از کلید Change Icon میتوانیم Icon موجود در نوار نمایش داده شده در بالای این برگ نشان را در صورت انتخاب تغییر داد.

- با استفاده از کلید Default Icon میتوانیم Icon تغییر یافته را به آیکون پیش فرض ویندوز باز گردانیم.

در قسمت میانی این برگ نشان یک گزینه مشاهده میشود که با فعال کردن این گزینه میتوانیم اشیاء داخل میز کار را

مخفی سازیم . ولی شرط دیگری نیز در انتخاب این گزینه وجود دارد و آن این است که باید گزینه View my

active desktop as a web page در برگ نشان Web فعال باشد.

در قسمت پایینی برگ نشان Effects گزینه های دیگری نیز وجود دارد که هر کدام وظیفه بخصوصی دارد و در

شکل زیر مشاهده می شود.

برگ نشان Setting

از این برگ نشان برای تنظیم درجه وضوح صفحه نمایش ویندوز استفاده میشود. این برگ نشان شامل دو پارامتر

است.

1- جعبه انتخاب Colors : با انتخاب هر یک از گزینه های این جعبه طیف رنگی خاصی را در نمایش صفحات

مورد استفاده قرار می گیرد .

2- پارامتر Screen Area که میزان کیفیت نمایش را تعیین میکند.

دکمه متحرک Screen Area را برای بهتر شدن کیفیت به سمت راست و برای کمتر شدن کیفیت به سمت چپ بکشید.

توقف ناگهانی برنامه در ویندوز

اگر در حین اجرای یک برنامه توقف ناگهانی حاصل شد و سیستم به حالت معلق (Hung) در آمد و به هیچ درخواستی پاسخ نداد ، برای رفع این عیب کلیدهای Ctrl ،Delete ،Alt را با هم بگیرید تا کادر محاوره ای مربوط به آن ظاهر شود . سپس برنامه مشکل آفرین را انتخاب کرده و دکمه Task End را کلیک نمایید. توجه داشته باشید که در این حالت تنها یک برنامه را از لیست حذف کرده اید. و اگر مشکل هنوز پا بر جا باشد باید دکمه Reset را فشار داده تا سیستم دوباره راه اندازی شود.

اجرای منوی Start

1- گزینه Shut Down : با انتخاب این گزینه پنجره ای باز میشود که شامل چند گزینه است و با فعال نمودن هر یک از آنها و انتخاب کلید Ok یک عملیات خاص انجام می شود .

-گزینه Stand By : گزینه آماده به کار نام دارد. که با انتخاب این گزینه سیستم به حالت تعلیق رفته که مصرف برق بسیار کمی دارد. ولی به برنامه ویندوز پایان داده نمیشود. و برای برگشت به ویندوز تنها فشردن یک کلید کافی است.

-گزینه Shut Down : با فعال نمودن این گزینه میتوان عمل خروج از ویندوز برای خاموش نمودن سیستم را انجام

داد.

-گزینه Restart: از این گزینه برای راه اندازی مجدد سیستم استفاده میکنیم.

-گزینه Restart In MS- Dos Mode: از این گزینه برای راه اندازی مجدد سیستم ولی در محیط سیستم

عامل MS- Dos استفاده میشود. (یک روش انتقال از محیط Windows به Dos است.)

2- گزینه Run: برای اجرای مستقیم برنامه های کاربردی و محتویات پوشه ها از آن استفاده میشود. باید مسیر کامل

برنامه یا فایل مورد نظر را در جعبه انتخابی Open تایپ نموده و یا با استفاده از کلید Browse این مسیر را

مشخص می نماییم. در جعبه انتخابی Open لیست آخرین برنامه های اجرا شده توسط برنامه Run قرار میگیرد و

اجرای مجدد این برنامه ها به سادگی امکان پذیر میشود.

3- گزینه Help: با انتخاب این گزینه پنجره Windows Help باز میشود که سه برگ نشان در آن وجود دارد ،

این برگ نشانها در مورد موضوعات و مفاهیم ویندوز به ما کمک و راهنمایی خواهند نمود.

- برگ نشان Contents: این برگ نشان شامل دو نیم صفحه میباشد . در نیم صفحه سمت چپ لیستی از عناوین

کمکی را مشاهده میکنید که پس از انتخاب عنوان مورد نظر شرح آن در نیم صفحه سمت راست خواهد آمد.

- برگ نشان Index: در این برگ نشان مفاهیم ویندوز بر اساس نام (حروف الفبا) مرتب شده اند و میتوانیم با

وارد کردن حرف اول موضوع در جعبه فوقانی به فهرست موضوعات مشابه و با وارد کردن تعداد حروف بعدی به

موضوع خاص مورد نظر خود دسترسی پیدا کنیم.

- برگ نشان Search: در این برگ نشان میتوان موضوع مورد نظر خود را جستجو نمود . بدین ترتیب که نام

کامل موضوع در جعبه ویژه تایپ شده و سپس کلید List Topic انتخاب می شود.

4- گزینه Find: از این گزینه برای جستجوی موارد مختلف استفاده میشود. که این موارد عبارتند از :

- فایلها و پوشه های موجود

- جستجو در اینترنت

- جستجوی افراد (یافتن آدرس پست الکترونیکی) Email

- جستجوی یک کامپیوتر خاص در یک شبکه کامپیوتری

از میان موارد فوق تنها به تشریح مورد اول می پردازیم زیرا سایرین از حوزه ی مفاهیم اولیه ی ویندوز خارج می باشد.

چگونگی جستجوی فایل ها یا پوشه ها

به طور کلی معیار های زیر برای یک فایل یا پوشه میتواند انتخاب شود :

الف- نام فایل یا پوشه مورد نظر Name

ب- متن فایل Containing Text

ج- تاریخ ایجاد < Created

چ- آخرین ویرایش modified

ح- آخرین دسترسی last accessed

خ- نوع فایل Type

د- حجم فایل size

توضیح :

با انتخاب گزینه Find از منوی Start پنجره ویژه جستجو باز میشود. که شامل سه برگ نشان است در هر برگ معیارهای جستجو متفاوت می باشند . در برگ نشان اول که Name And Location نام دارد معیارهای موارد الف و ب ذکر می شوند.

- عبارت دیگر نام فایل یا پوشه مورد نظر در جعبه Name، مسیر آن در جعبه Look In و مسیر یابی بوسیله کلید Browse صورت میگیرد. فعال نمودن گزینه Sub Folders جستجو در زیر مجموعه های یک پوشه و محتویات آن را عملی می سازد.

- کلید Find Now برای آغاز جستجو و نمایش نتیجه آن استفاده میشود.

- کلید New Search جستجوی جاری را متوقف نموده و با مشخصات جدید شروع به جستجو می نماید .

- کلید Stop اجرای جستجو را متوقف می سازد

در برگ نشان دوم (Date) جستجو بر اساس تاریخ انجام میگیرد که این تاریخ میتواند شامل تاریخ ایجاد ، آخرین ویرایش و یا آخرین دسترسی باشد.

در برگ نشان سوم (Advanced) جستجو بر حسب نوع فایل (Type) و حجم آن (Size) آن انجام میگیرد.

نکته : برای پیدا کردن فایلها بوسیله پسوند آنها میتوانیم از عبارت " پسوند فایل . * " استفاده کنیم . بطور مثال

*.bmp تمام فایلهای نقاشی موجود در مسیر مشخص شده را جستجو میکند و نمایش میدهد.

استفاده از منوی Start Up

در ویندوز 98 به منظور ایجاد دیسک راه انداز از منوی Start Up استفاده می شود .

گزینه Setting

این گزینه شامل زیر گزینه های زیر است : 1- Control Panel : یکی از برنامه های کاربردی ویندوز است که بوسیله آن میتوان نرم افزار و سخت افزار سیستم و ابزارهای مرتبط با آنها را مدیریت و کنترل نمود. روشهای دیگر دسترسی به برنامه Control Panel عبارتند از :

- باز کردن این برنامه در پنجره My Computer - تایپ عبارت Control.exe در جعبه ویژه اجرا در گزینه Run.

برنامه Control Panel شامل ابزارها و قسمتهای مختلفی است که در اینجا به شرح برخی از ابزارهای مهم آن می پردازیم.

ابزار Add/ Remove Program

این ابزار به منظور نصب و حذف برنامه های ویندوز بکار میرود. با کلیک بر روی این ابزار یک کادر محاوره ای نمایش داده میشود که شامل سه برگ نشان است.

- در برگ نشان اول عملیات نصب و حذف برنامه ها صورت میگیرد. برای نصب یک برنامه جدید از روی دیسک یا CD، از دکمه Install استفاده میکنیم. و برای حذف برنامه موجود ، ابتدا آنرا در جعبه برنامه ها انتخاب میکنیم و سپس کلید Add/ Remove را انتخاب میکنیم.

- در برگ نشان دوم (Windows Setup) اجزای نصب شده ویندوز به همراه مشخصاتشان نمایش داده میشوند.

در سمت راست هر ردیف اطلاعات جعبه درونی این پنجره و حجم برنامه نصب ذکر میشود. اگر در کنار گزینه نباشد به مفهوم آنست که برنامه نصب نشده . اگر این علامت در □ علامت مربع خاکستری ظاهر شده به معنی نصب

قسمتی از اجزای آن میباشد. و اگر این علامت در مربع سفید ظاهر شده باشد به مفهوم نصب کلیه قسمت‌ها برای آن میباشد. برای افزودن یا کاهش اجزاء روی سیستم ابتدا ردیف مورد نظر را انتخاب کرده و سپس با کلیک بر روی دکمه **Details** مشخصات هر جزء آن را مشاهده و در صورت لزوم انتخاب یا لغو نماییم.

- در برگ نشان سوم (Start Up Disk) میتوان یک دیسک راه انداز برای ویندوز 98 ایجاد کرد و مشکلات احتمالی در آغاز اجرای ویندوز را حل نمود.

برای ساخت یک دیسک راه انداز ابتدا باید دکمه **Create Disk** را انتخاب کرد و پس از آن **CD** مربوطه را قرار داد و با انتخاب کلید **Ok** ساخت دیسک راه انداز را پایان داد.

ابزار **Power Managment**

از این ابزار برای مدیریت و کنترل انرژی سیستم استفاده می شود. با انتخاب این ابزار یک کادر محاوره ای باز می گردد. که شامل دو برگ نشان است :

- برگ نشان اول (Power Schemment) : برای تنظیم زمان معلق شدن سیستم (Stand By) زمان خاموش شدن صفحه نمایش و زمان خاموش شدن حافظه جانبی (Hard Disk) مورد استفاده قرار می گیرد.

- برگ نشان دوم (Advanced) : شامل دو گزینه است که بوسیله فعال نمودن گزینه اول میتوان آیکون مدیریت انرژی (Power Management) را برای همیشه در نوار وظیفه نمایش داد. و با فعال کردن گزینه دوم رمز دهی در هنگام خروج از تعلیق سیستم صورت میگیرد.

ابزار **Mouse**

از این ابزار برای تنظیم مشخصات ظاهری و عملیات ماوس استفاده میشود. با انتخاب این ابزار یک کادر محاوره ای که شامل سه برگ نشان است ، باز می شود :

- برگ نشان اول (Buttons) - وظیفه آن تغییر دکمه های سمت چپ و راست ماوس میباشد. و همچنین سرعت دبل کلیک (Double Click) ماوس را تنظیم میکند. وظیفه دکمه سمت چپ ماوس انتخابها و کشیدنهای عادی میباشد و دکمه سمت راست نمایش فهرست گزینشی (Menu) و کشیدنهای مخصوص است که این وظایف با فعال شدن گزینه Left – Handed در این برگ نشان بالعکس خواهد شد.

- برگ نشان دوم (Pointer) - شکلهای مختلف اشاره گر ماوس تنظیم میشود. که هر کدام مربوط به عملیات خاصی هستند.

- برگ نشان سوم (Motion) - در این برگ نشان دو پارامتر قابل تنظیم است. یکی سرعت نشانه گر ماوس و دیگری نمایش ردیاب اشاره گر ماوس که با فعال نمودن گزینه Show Pointer Trails میتوانیم حالت رد را برای اشاره گر ماوس ایجاد کنیم .

ابزار Keyboard

از این ابزار برای تنظیمات صفحه کلید استفاده میشود. با انتخاب این ابزار یک کادر محاوره ای نمایش داده میشود که شامل دو برگ نشان است :

- در برگ نشان اول مشخصات تکرار کاراکتر اعم از میزان تاخیر در تکرار (از جنس زمان) و میزان سرعت تکرار

تنظیم میشود که برای حداکثر کردن سرعت تکرار باید هر دو دکمه متحرک Repeat Delay و Repeat

Rate را به سمت راست ببرید. در این حالت حداکثر سرعت کار روی صفحه کلید تنظیم شده است. در این برگ

نشان، همچنین سرعت چشمک زدن مکان نما نیز قابل تنظیم است.

- در برگ نشان دوم (Language): زبان مورد استفاده صفحه کلید و آرایش کلیدهای صفحه کلید مشخص میشود. در این برگ نشان میتوان یک زبان جدید را برای استفاده صفحه کلید نصب نمود. برای این کار باید روی دکمه Add کلیک نموده و زبان مورد نظر را از لیستی که ظاهر میشود انتخاب کنیم. در این هنگام ممکن است لازم شود تا CD مربوطه را در درایو بگذاریم.

نکته: با فعال نمودن گزینه Enable indicator in task bar نشانه زبان را در نوار وظیفه قرار می دهیم تا هرگاه خواستیم زبان را تغییر دهیم به آسانی از روی نوار وظیفه این کار صورت پذیرد.

Task Bar & Start Menu

از این گزینه برای تنظیم خصوصیات نوار وظیفه و منوی Start استفاده می شود. با انتخاب این گزینه یک کادر محاوره ای باز میشود که شامل دو برگ نشان است.

دو راه برای ورود به این پنجره وجود دارد: 1- راست کلیک روی نوار وظیفه و انتخاب گزینه Properties
2- انتخاب گزینه Setting از منوی Start و پس از آن انتخاب گزینه Start Menu & Task Bar و ورود به این محیط.

در برگ نشان اول (Option Task) خصوصیات ظاهری و نمایشی نوار وظیفه آمده است. این گزینه ها شامل موارد زیر می باشند:

- Always On Top: با فعال نمودن این گزینه نوار وظیفه همیشه در سطح صفحه نمایش قرار می گیرد و هر پنجره ای که باز شود حتی در حالت حداکثر، مانع نمایش نوار وظیفه نخواهد شد.

- Auto Hide: با فعال نمودن این گزینه میتوان نوار وظیفه را بطور خود کار پنهان نمود ولیکن این حالت پنهان تا

زمانی باقی میماند که ماوس را روی محل قرار گرفتن نوار وظیفه حرکت ندهیم.

Show small icon in start menu : با فعال نمودن این گزینه میتوان آیکونهای موجود در منوی **Start**

را بصورت ریز و کوچک نمایش داد.

Show clock : با فعال کردن این گزینه میتوان نمایشگر ساعت را در نوار وظیفه فعال نمود. که با دبل کلیک

کردن روی آن ، تغییر ساعت و تاریخ جاری سیستم به راحتی ممکن می شود . البته برای تنظیم زمان از ابزار **Date**

Time در برنامه **Control Panel** نیز میتوان استفاده کرد.

برگ نشان **Start Menu Programs**

در این برگ نشان عملیات زیر قابل اجرا است.

1- افزودن یک برنامه به برنامه های منوی **Start** روش کار بدین صورت است :

انتخاب کلید **Add** و سپس انتخاب برنامه از مسیر دلخواه با استفاده از کلید مسیر یاب **Browse** و آنگاه انتخاب

کلید **Next** به طور متوالی ، تا آخرین مرحله که با گزینه ی **Finish** به پایان می رسد. پس از آن با استفاده از کلید

Ok برنامه جدید به لیست برنامه های منوی **Start** اضافه میشود.

2- حذف یک برنامه از منوی **Start** : این کار بوسیله کلید **Remove** انجام میگردد با انتخاب این کلید لیست

برنامه های موجود در منوی **Start** نمایش داده میشوند و با انتخاب برنامه مورد نظر و استفاده از گزینه ی

Remove برنامه از منوی **Start** حذف خواهد گردید.

نکته : کلید **Advanced** برای تغییر مکان گزینه های منوی **Start** استفاده میشود. در این صفحه برای دسترسی به

محیط کاوشگر ویندوز قسمت **Start Menu** نمایش داده میشود. کار با محیط کاوشگر ویندوز در مباحث بعدی

توضیح داده میشود.

حذف فایل‌هایی که در قسمت Document قرار میگیرند : در قسمت Document فایل‌هایی که اخیراً مورد استفاده قرار گرفته اند نمایش داده میشوند . با انتخاب کلید Clear در منوی Start Menu Programs می توان فایل‌ها را حذف نمود . البته منظور از حذف ، حذف برنامه از جای اصلی خود نمیباشد بلکه حذف آن از لیست موجود است .

استفاده از گزینه Start Up

با استفاده از این گزینه که از زیر گزینه های Programs است میتوان سیستم را ملزم به اجرای یک برنامه دلخواه در بدو ورود به محیط ویندوز نمود. برنامه مزبور باید در قسمت Start Up قرار داشته باشد. تا این کار صورت پذیرد.

گزینه - Document فهرست اسناد

مکانی است که فایل‌های استفاده شده اخیر در آن قرار می گیرند . هنگامیکه تعداد اسناد جدید بیش از پانزده مورد می شود ، ویندوز به طور خود کار پانزده مورد از آخرین موارد را حفظ کرده و امکان دسترسی به آنها را میسر می سازد و با اضافه شدن هر سند جدید یک مورد از موارد قبلی تر حذف می شود .

آشنایی با برنامه کاوشگر ویندوز Windows Explorer -

کاوشگر ویندوز برنامه ای است که امکان کار با محتویات پوشه ها را فراهم می سازد. این پوشه ها می توانند در هر پوشه ی معمولی دیسک یا درایوی وجود داشته باشند. با استفاده از این برنامه امکان اجرای برنامه ها ، باز کردن اسناد ، انتقال و کپی فایلها وجود دارد. روش دسترسی به این برنامه بدین صورت است:

انتخاب گزینه Windows Explorer در قسمت Programs از منوی Start که اجرای این برنامه نمایش پنجره ای را به دنبال دارد که در عنوان این پنجره کلمه Exploring مشاهده میشود. این پنجره از دو فریم یا قاب تشکیل شده است که در قاب سمت چپ یک محیط به همراه محتویاتش به صورت لیست نمایش داده می شود. این محیط میتواند میز فلاپی، و هر یک از دیسکهای دیگر باشد. در قاب سمت راست محتویات محیط انتخاب شده به صورت گسترده نمایش داده می شود. وجود علامت + در کنار پوشه ها در قاب سمت چپ به این معنی است که کل محتویات آن پوشه نمایان نیست. که با کلیک روی این علامت ، علامت + به - تبدیل شده و محتویات پوشه پدیدار می شود.

نکته : تمامی اعمال مدیریتی و کنترل اشیاء که قبلاً توضیح آن داده شد ، در این برنامه انجام پذیر است و در این محیط حتی کارها به صورت ساده تر نیز صورت می پذیرد .

- System Tools ابزار سیستم

System Tools مجموعه ابزارهای مدیریت بهینه سازی در سیستم میباشد. که هر یک وظیفه ای خاص را صورت می دهند.

روش دسترسی به System Tools به این صورت است : نخست با انتخاب Programs از منوی Start و

سپس انتخاب گزینه Accessories و بعد . System Tools

گزینه System Tools

هر یک از زیر گزینه های System Tools یک ابزار برای عملیات خاصی میباشد. این گزینه های عبارتند از :

1- Disk Clean Up : با استفاده از این ابزار میتوانیم محتویات دیسکها را از وجود فایل های غیر ضروری و بدون

استفاده پاک کنیم. با انتخاب این ابزار یک پنجره باز میشود. که بوسیله جعبه انتخابی موجود در آن میتوانیم دیسک

مورد نظر را انتخاب کنیم. با انتخاب دیسک و زدن کلید Ok یک کادر محاوره ای باز میشود. که در جعبه میانی آن

نام برنامه ها و حجمی که اشغال نموده اند، ذکر شده است. برگ نشان More Option اجزای سیستم ویندوز 98

و قابلیت قسمتهای مورد نظر آن را نمایش میدهد.

2- ابزار Defragmenter Disk : (بهینه سازی دیسک) هنگامی که برای اولین بار فایل های مختلف روی

دیسک نوشته میشوند سیستم عامل اطلاعات آنها را در شیارهای مجاور قرار میدهد ولی با حذف و اضافه های

متعددی که روی فایل های با حجم مختلف روی دیسک انجام میشود اطلاعات یک فایل لزوماً در شیارهای مجاور

قرار نگرفته و سرعت سیستم در سرویس دهی فایلها کاهش مییابد . بنابر این ابزار Disk Defragmenter را از

گزینه System Tools انتخاب می کنیم سپس با مشاهده کادر محاوره ای باز شده یک دیسک دلخواه را انتخاب

مینماییم و کلید Ok را انتخاب میکنیم تا عمل Defrag آغاز شود. با انتخاب دکمه Show Details میتوانیم

جزئیات عمل بهینه سازی را ببینیم.

3- ابزار Scan Disk (مرور دیسک) : از این ابزار برای بررسی ساختار هر دیسک و فلاپی دیسک و رفع خطای

احتمالی در آنها استفاده میکنیم. در حقیقت استفاده از این ابزار باعث میشود که در کل دیسک پیمایشی صورت بگیرد و خطاهای موجود گزارش شده و در صورت امکان رفع شوند. با انتخاب این ابزار پنجره ای باز میشود که در جعبه انتخابی بالای پنجره دیسک مورد نظر خود را انتخاب نموده سپس دکمه **Start** را انتخاب میکنیم تا عمل پیمایش دیسک آغاز شود. در قسمت **Checking Folders** پیمایش دیسک به طور تصویری قابل مشاهده است و هر لحظه میتوان با انتخاب دکمه **Cancel** از مرور دیسک صرف نظر کرد.

قالب دهی دیسک **Format** -

برای فرمت کردن یک دیسک روی نشانه دیسک مورد نظر دکمه سمت راست را فشار داده و گزینه فرمت را از منوی باز شده انتخاب میکنیم که نتیجه این انتخاب باز شدن یک کادر محاوره ای میباشد که در آن ابتدا ظرفیت دیسک را انتخاب کرده سپس نوع قالب دهی را با گزینه های دیگر انتخاب میکنیم. اگر گزینه **Full Format** انتخاب شود پس از عمل قالب دهی ، سکتورهای خراب نیز مورد بررسی قرار میگیرند. در حالت **Quick** هیچ نوع بررسی انجام نشده و تنها اطلاعات دیسک پاک میشوند. ولی این گزینه برای دیسکتهایی که تا کنون قالب دهی نشده اند قابل اجرا نیست. گزینه **Copy System File Only** باعث ایجاد دیسک راه انداز ((**Bootable** خواهد شد.

تذکر : اجرای فرمان فرمت ، روی دیسکی که ویندوز روی آن نصب شده ، امکان پذیر نمیشود.

چند نکته در ویندوز 98

در ابتدای روشن کردن سیستم اگر چند بار متوالی کلید F8 را بزنیم، چند گزینه ظاهر میشود. که به توضیح موارد مهم آن میپردازیم.

1- حالت نرمال است که همیشه به طور پیش فرض سیستم به این حالت راه اندازی میشود.

2- Logged - Bootlog.txt همانند حالت 1 میباشد با این تفاوت که کلیه مراحل راه اندازی سیستم در فایل به نام Bootlog.txt ذخیره میشود.

و حالت Privies in MS- DOS Mode7 در صورت وجود سیستم عامل DOS در سیستم این حالت نیز ظاهر میشود که با انتخاب آن سیستم را به مود اصلی DOS می برد.

تخمین زدن فضای هارد کامپیوتر

پس از رفتن به فضای My Computer، با کلیک راست بر روی هر درایو و انتخاب گزینه Properties پنجره ای ظاهر میشود که هر دیسک را به صورت دایره نمایش میدهد. که رنگ آبی نمایانگر فضای پر و صورتی نمایانگر فضای خالی میباشد. و نیز مقدار هر دو مورد نیز در این کادر نوشته شده است. همچنین در پنجره Label میتوان نامی را برای هر دیسک تایپ کرد و به آن برچسب داد.